Tom-Henrik Sirviö

1.10.2025

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto verojaosto 2.10.2025 klo 10.00

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi, HE 98/2025 vp

- Suurituloisten marginaaliverojen alentaminen heikentää julkista taloutta, eikä ole perusteltu
- STTK vastustaa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksun verovähennysoikeuden poistamista
- Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksun verovähennysoikeuden poistaminen vääristäisi verojärjestelmää ja vähentäisi järjestäytymisen kannustimia
- Työhuonevähennys ollut toimiva ja sen poistaminen lisäisi byrokratiaa
- Työsuhdepolkupyörien verovapautta rajattava kohtuuhintaisiin sähköpyöriin
- Perus- ja työtulovähennyksen kasvattaminen ovat perusteltuja

Suurituloisten verotuksen keventämiselle ei tarvetta

STTK:n mielestä julkisen talouden vaikea tila ei anna mahdollisuuksia mittaviin verokevennyksiin, vaan päinvastoin nykyiset verotulot eivät riitä kattamaan menojen tasoa. Hallituksen esityksessä olevat maltilliset verokevennykset pieni- ja keskipalkkaisille voivat kuitenkin toimia rakennepoliittisena toimena, kun työstä jää aiempaa enemmän käteen ja ero sosiaaliturvaan kasvaa.

Hallituksen esityksen mukaan ylimpiä marginaaliveroprosentteja alennetaan siten, että ne laskevat noin 57prosentista 52 prosenttiin yli 100 000 euroa vuodessa ansaitsevilla. Verotuottojen menetys on vuositasolla noin 500 miljoonaa euroa. **Suurituloisten marginaaliverojen alentamiselle ei ole perusteita**. **Ne eivät rahoita itse itseään** edes keskipitkällä aikavälillä. Julkisen talouden heikentymisen lisäksi suurituloisten veroalennukset **lisäävät tuloeroja**, eivätkä kasvata suurituloisten työpanosta. **Suurituloisimpien verokevennykset eivät sovi myöskään nykyiseen yhteiskunnalliseen tilanteeseen, jossa pienituloisilta leikataan etuuksia ja palveluita**. STTK ei kannata suurituloisimpien verotuksen keventämistä.

Tom-Henrik Sirviö

1.10.2025

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeus on säilytettävä

Petteri Orpon hallitus päätti puoliväliriihessä 22.-23.4.2025 poistaa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden. Päätöksen mukaan työttömyyskassamaksut olisivat jatkossakin palkansaajille verovähennyskelpoisia. Hallituksen tavoitteena on sääntely, jossa työntekijä- ja työnantajajärjestöjä kohdeltaisiin tasapuolisesti.

STTK vastustaa työmarkkinajärjestöjen verovähennysoikeuden poistamista jäljempänä esitetyin perustein.

Verojärjestelmässämme tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuvat menot eli niin sanotut luonnolliset vähennykset ovat normaalisti verotuksessa vähennyskelpoisia. Työmarkkinajärjestöt neuvottelet jäsentensä tulonmuodostukseen ja työehtoihin liittyvistä kysymyksistä, jolla on suoraa vaikutusta jäsenten tulon hankkimisen ja säilyttämisen kannalta. Yhteys tulonmuodostukseen on hyvin selvä.

Mikäli verojärjestelmän perusperiaatteista poiketaan, on sille oltava painavia perusteita. Pelkästään fiskaaliset perusteet poistolle eivät ole riittäviä. Verovähennysoikeuden poistaminen näyttäytyy verojärjestelmän näkökulmasta verosanktiona. Verosanktioina pidetään lainsäädäntöratkaisuja, joissa jotain tuloa tai menoa kohdellaan ankarammin kuin verotuksen normaalin perusrakenteen mukaisessa niin sanotussa normijärjestelmässä.[1] Verosanktiointia voidaan pitää poikkeuksellisena ratkaisuna verojärjestelmän piirissä. **Sanktioinnin kohdistaminen työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuihin ei ole perusteltua**.

Palkansaajien näkökulmasta ammattiliiton jäsenmaksun verovähennysoikeuden poistaminen voi **johtaa heikompaan palkka- ja tuottavuuskehitykseen** kansantaloudessa. Mikäli järjestäytyminen ja työehtosopimusten yleissitovuus heikkenevät, voi se johtaa pidemmällä aikavälillä **myös tuloerojen kasvuun**. **Järjestäytymisasteen mahdollinen lasku saattaa vaarantaa sopimusjärjestelmän vakautta ja lisätä työriitojen riskiä**.

Ay-jäsenmaksujen verovähennysoikeus on käytössä muissa pohjoismaissa Ruotsia lukuun ottamatta ja myös osassa muita EU-maita.

[1] OTT Timo Viherkentän lausunto työmarkkinakeskusjärjestöille 23.7.2025: https://www.sttk.fi/wp-content/uploads/sites/2/2025/08/tymarkkinajrjestjen-jsenmaksujen-verovhennyskelpoisuudesta-tv.pdf

Tom-Henrik Sirviö 1.10.2025

Mikäli hallituksen esitys ammattiliittojen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistamisesta etenee, tulee sen koskea tasapuolisesti myös työnantajajärjestöjä. Elinkeinoelämän järjestöjen verokohtelun tulee perustua yhdistysten tosialliseen toimintaan eikä muodolliseen organisoitumiseen. **Verokohtelun symmetrisyys edellyttää kaikkien työmarkkinoihin vaikuttavien järjestöjen – myös yrittäjäjärjestöjen – jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistamista**.

Käytännölle vieraiden verotuksellisten ratkaisujen säätäminen muodostaa myös riskin siitä, että verokohtelu ei ole yhdenvertaista ja että **työnantajaliitot ryhtyvät eriyttämään toimintojaan verotuksellisista syistä**.

Työhuonevähennys kattaa etätyön kustannuksia

Etätyön yleistyttyä koronapandemian jälkeen on työhuonevähennyksellä ollut merkittävä rooli oikeudenmukaisessa verotuksessa. Etätyötä tekevät eniten toimihenkilöt. **Työhuonevähennyksen poistaminen on leikkaus etätyötä tekevälle palkansaajalle**. Toimihenkilöiden kohdalla **työhuonevähennyksen ja ay-jäsenmaksujen verovähennyksen poistaminen voivat aiheuttaa tilanteen, jossa verotus kiristyy ensi vuonna**.

STTK:n näkemyksen mukaan **työhuonevähennys on ollut toimiva vähennys**, joka on ollut myös hallinnollisesti helppo. **Mikäli työhuonevähennys poistetaan** ja siirrytään todellisten kulujen mukaiseen vähennyskäytäntöön, se **lisää byrokratiaa**, kun verohallinto joutuu selvittämään kuiteista työhön liittyviä kustannuksia. Tämä voi olla vaikeaa esimerkiksi lämmityskustannusten, vastikkeiden tai rakennuksen hankintamenojen poistamista koskevien osuuksien selvittämisessä.

Työsuhdepolkupyörien verovapauden poistaminen lisää yksityisautoilua ja päästöjä

Työsuhdepolkupyöräedun verovapaus on ollut sekä ilmastopoliittinen että terveyttä edistävä kannustin. Hallituksen esityksen mukaan etua on hyödynnetty erityisesti kalliimpien sähköpyörien hankintaan. Vaikka osittainen ohjausvaikutus on totta, sen poistaminen heikentää työperäisen liikkumisen monipuolisuutta ja mahdollisesti vaikuttaa negatiivisesti työnantajien ja -tekijöiden välisiin sopimuksiin. **STTK ehdottaa uudelleenarviointia ainakin niin, että kohtuuhintaisten sähköpyörien verovapaus voitaisiin säilyttää**.

Tom-Henrik Sirviö 1.10.2025

Perus- ja työtulovähennyksen muutokset lisäävät työn tekemisen kannustavuutta

STTK kannattaa esitystä perusvähennyksen enimmäismäärän korottamisesta ja työtulovähennyksen laajentamisesta, mukaan lukien lapsikorotuksen kasvattaminen. Nämä muutokset tukevat keskituloisia perheellisiä palkansaajia ja vahvistavat työllistymisen kannustimia. Toimenpiteellä voi olla myös pieni myönteinen vaikutus syntyvyyteen pitkällä aikavälillä.

Lisätietoja Tom-Henrik Sirviö, ekonomisti
tom-henrik.sirvio@sttk.fi
040 684 2251